

Redukce u mnohočetného těhotenství

Termín používaný Mezinárodní společností pro výzkum dvojčat (International Society of Twin Studies) je „redukce mnohočetného těhotenství“ a je použit i zde. Pro vaši informaci tento proces může být rovněž označován jako „selektivní redukce“.

Rodiče, kteří čekají narození tří nebo více dětí (ať již počatých spontánně či po IVF), mohou uvažovat (nebo je jim to lékaři doporučeno) o redukci životaschopných plodů pouze na dva. Redukce obvykle probíhá mezi 10. a 12. týdnem těhotenství aplikací injekce jednomu nebo více plodům. Redukce plodů zvyšuje pravděpodobnost, že matka porodí jedno nebo dvě zdravé děti namísto možného potratu nebo předčasného porodu tří nebo více dětí, kterým by hrozila smrt nebo by byly dlouhodobě oslabené.

Zvažování rizik a výhod je u každého páru rodičů jiné, nicméně pro všechny zodpovědné a plné obav. Pro páry, které uvažují o redukci mnohočetného těhotenství, jsou určeny následující řádky, které jim mohou pomoci.

Zprvé, mnoho párů se o otěhotnění snažilo dlouho, někdy i roky. Teď je to tady, s pomocí nějaké z forem umělého oplodnění, ale čekají trojčata nebo vícčata. Muset zvažovat redukci (zabití?) některých (nebo i jen jednoho) dětí, o které se tak snažili a usilovali, je v rozporu s veškerým časem, energií, zklamáními, bolestí a nakonec i penězi, které do otěhotnění investovali.

Zadruhé, jakmile je jasné, že jsou se uchytily tři nebo více plodů, čas vymezený na provedení redukce je často velmi krátký, někdy jen 3 až 4 dny. V tomto krátkém čase se rodiče musí dozvědět co nejvíce o tom, jak redukce probíhá nebo se spojit s těmi, kteří ji již podstoupili, vědět, jaké je riziko pro matku a zbývající plody a vypořádat se ze ztrátou (zabitím?) jednoho nebo více svých nenarozených dětí. Je to obrovský nápor všechno přestat, vyrovnat se s tím a rozhodnout se během několika málo dní.

Třetí, a možná nejméně prostudovanou a neznámou otázkou, je pravděpodobný dlouhodobý psychologický vliv na rodiče a poté i na přeživší děti, v případě, že se pro redukci rodiče rozhodnou. Některé otázky, které si rodiče kladou po podstoupení tohoto procesu jsou: „Zabili jsme našeho syna?“ (rodiče dvou krásných dcer čekající původně trojčata), „Jsem vrah?“ „Jak a kdy to máme říct ostatním dětem (které přežily) ?“ Někteří rodiče vyprávějí, že si představovali, jestli by nenarozené děti byly chlapeci nebo holčičky, zda by se svým sourozencům podobaly a jestli to mají svým dětem vůbec říct.

Jiní rodiče své nenarozené děti pojmenovali a snažili se tak vyrovnat se svým rozhodnutím a zmírnit tak ztrátu, o které se ve společnosti nemluví.

Pokud jde o to, zda říct o redukci ostatním dětem, a co to může způsobit, odpověď je opět velmi individuální. Jestliže ostatní členové rodiny věděli, že čekáte více dětí a zvažujete podstoupit redukci, vy jí podstoupíte a pak budete chtít vaše rozhodnutí utajit, může být již pozdě. Jestliže se rodiče rozhodnou neříct narozeným dětem o redukci, ale radili se o tom s ostatními rodinnými příslušníky, je tady vždy riziko, že to někdo dětem prozradí (i když třeba nechtěně). Udržet tajemství v rodině je velmi těžké a většinou se vyjeví v nejnevhodnějším okamžiku a době. Je logické, že rodiče, kteří uvažují o redukci, se budou chtít poradit s ostatními členy rodiny, kteří je milují a mají o ně zájem, protože zápasí s emocemi, pocity viny, strachem a obavami o děti. Sdílet společně osobní záležitosti a pak očekávat mlčení je někdy příliš. Dítě, které se dozví něco důležitého o sobě od někoho jiného než od rodičů, může být zmatené a rozzlobené, jako by mu někdo něco vzal...

Rodiny jednají v této době mnohem otevřeněji a nebojí se hovořit o nenarozených dětech, což může všem pomoci. Je obvykle lepší, když děti od začátku vědí, čeho byly původně součástí. Reakce každého dítěte bude jiná a individuální a rodiče musí dětem na jejich otázky najít odpověď a informace odpovídající jejich věku. Na tomto přístupu je krásné, že se děti ptají, na co samy potřebují přiměřeně jejich věku a potřebám. Buďte připraveni na otázky v každém období jejich života.

Jestliže uvažujete o redukci mnohočetného těhotenství, pokládáte si jistě mnoho otázek a hledáte odpovědi. Je potřeba vše zvažovat individuálně a podle rodinné situace, u každé rodiny zvlášť.

Uvádíme několik nejběžnějších dotazů:

1. Čekám čtyřčata a mám zvážit redukci na dvě děti. Vím, že je možné donosit zdravá trojčata. Co mám dělat?

Máte pravdu, je mnoho rodin, kde se povedla zdravá trojčata. Je toho hodně ke zvážení a jen vy, váš partner, zkušený zdravotníci, možná rodiče jiných vícčetat nebo odborník na genetiku vám mohou pomoci v rozhodování.

Co lze vzít v úvahu:

Zjistěte si jaká jsou zdravotní rizika pro matku a děti. Jestliže jedno (nebo více) dětí má nějakou vadu, můžete se rozhodnout pro redukci, aby ostatní plody měly lepší šanci na zdravé těhotenství i život.

Prostudujte si statistiky o přežití:

- 70% čtyřčat přežije. Z tohoto počtu 50% má různé vady a poškození jako je slepota až po mozkovou obrnu. Průměrná délka těhotenství je u čtyřčat 28 týdnů.
- 85% trojčat přežije a u 10% lze očekávat poškození s průměrnou délkou těhotenství 30-33 týdnů.
- 98% dvojčat přežije s 5% pravděpodobností poškození a délkou těhotenství 35- 38 týdnů (poznámka: u jednotlivě narozených dětí se počítá s délkou těhotenství 40 týdnů).

Statistické údaje jsou použity z práce Vickie MacLeod (USA), která podstoupila redukci čtyřčat a porodila ve 34. týdnu 3 zdravé děti. Jejich váha se pohybovala mezi 1,4 kg až 2,2 kg a rodina si je odvezla z nemocnice domů po 15 dnech.

2. Jednáme správně?

Toto je velmi těžká otázka a neexistuje jednoduchá odpověď. I když je čas na rozhodnutí, zda podstoupit redukci tak krátký, ujistěte se a splňte svůj úkol. Podívejte se na internet, pohovořte si s rodinami, které také redukci zvažovaly, snažte se dozvědět co nejvíce o průběhu a možných následcích. Ve znalostech je síla a umožní vám co nejlépe se rozhodnout vzhledem k vaší osobní situaci.

Vraťme se zpět k Vickie MacLeod pro moudré myšlenky a rady. Vickie říká:

“Jednou mi někdo řekl, abych se rozhodla hlavou, ne srdcem. Souhlasím se záměrem této poznámky. Vědomé rozhodnutí je nejlepší rozhodnutí. Ale nikdy se po takovém rozhodnutí nebudete cítit dobře a nebudete si na 100% jisti vaší volbou. Nicméně přežijete to a jednou se s tím vyrovnáte.

Nedávno jsem si dokázala odpovědět na otázku, která mě trápila od začátku. ‘Jak mám požádat o odpuštění a pochopení nenarozené dítě – to, kterému jsem nikdy nedala v životě šanci?’. Odpověď je – není potřeba žádat o odpuštění, neboť dítě vás miluje bezpodmínečně. Láska, kterou jsme chovali k tomuto dítěti, byla a je opětována. S láskou jsme s manželem počali a s láskou jsme ho poslali zpět. Je to láska, ne ztráta, kterou jsme se rozhodli si uchovat.

Někde mezi vaší myslí a srdcem, mezi tím co víte a co cítíte, najdete odpověď. Dovolte si poslouchat obojí. “

3. Ztratili jsme dítě (děti). Moc to bolí a nedokážeme bolest sdílet ani o ní otevřeně mluvit.

Redukce mnohočetného těhotenství je ten druh ztráty, kterou je téměř nemožné sdílet s ostatními, natož aby plně pochopili dilema a obavy, kterými jsme prošli. Počali jsme hodně dětí a rozhodli jsme se jedno (nebo dvě) dát pryč. Když se náš sen (mít dítě) drasticky změnil, možná se rozhodneme nechat si naše pocity pro sebe. Naše ztráta nemusí být okolím vůbec vnímána, uznána nebo pochopena a asi nikdo nám nemůže pomoci cítit se lépe. Osamocení společně se smutkem může bolest ještě umocnit.

Není divu, že podobně jako u potratu mají ostatní problém, jak se k této ztrátě postavit. Mohou vám třeba říct : „ Vždyť to ještě ani nebylo dítě“ nebo „Budete mít další“. Snažte se najít milující a chápající osobu, která by s vámi sdílela váš smutek a bolest. Může to být nejlepší přítel, psycholog, kněz nebo rodinný doktor. Smutek je osobní záležitost a neřídí se ničím. Smutnění je cesta, ne konečná stanice a vyžaduje si pomoc v různých fázích vašeho života.

Je důležité rozpoznat bolest, pocity viny a smutek a pracovat s nimi, pojmenovat je a přiznat si je. Jedině tak se můžeme pohnout z místa, změnit to navždy a přijmout novou realitu. Nestyďte se plakat nebo vyhledat odbornou pomoc, je-li třeba.

Podle materiálů Lyndy P. Haddon, zpracovala v roce 2005 Mgr. Klára Rulíková